

מדינת ישראל
הצנזורה לעיתונות ולתקשורת
לשכת הצנזור הראשי
ת.ד. 7003, תל-אביב 61070
מל. 03-7605800, פקס' 03-7605876

תאריך: 23 במאי 2018
סימוכין: 5711

לכבוד,
גב' אסנת אלדר
"התנועה לחופש המידע"

הנדון: התייחסות לפניה של התנועה לחופש המידע

1. בהמשך לפנייתך מיום 13 במרץ 2018, לקבלת מידע בנוגע לפעילות הצנזורה, מצ"ב נתונים המצויים בדינו, ביחס לשנים 2016-2017, המועברים מתוך נכונות ורצון טוב לשיתופיות.
2. כזכור, סמכויות הצנזורה במדינת ישראל מעוגנות בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945. תקנות אלו מקנות לצנזור את הסמכות "לאסור לפרסם חומר שפרסומו היה עשוי, או עלול להיות עשוי, לפגוע לדעתו בהגנתה של מדינת ישראל או בשלומה של הציבור או הסדר הציבורי".
3. המבחן הצנזוראלי לפיו פועלת הצנזורה בבואה להגביל פרסומים, נקבע בבג"צ 680/88 מאיר שניצר נגד הצנזור הצבאי הראשי. ביהמ"ש העליון בשבתו כבג"צ קבע אם כי איסור פרסום על ידי הצנזור חייב לעמוד במבחן של "ודאות קרובה". הצנזור יאסור פרסום רק אם לדעתו קיימת ודאות קרובה, כי הפרסום יגרום לפגיעה ממשית בביטחון וזו עילת הפסילה לפיה פועלת הצנזורה.
4. בשנים המבוקשות הצנזורה לא קידמה כתבי אישום בעבירות צנזורה. הצנזורה פועלת עם אמצעי התקשורת מתוקף הסכם הבנות שהנוסח המעודכן האחרון שלו נחתם בשנת 1996 ופועלת כמתחייב מהסכם זה, שמבוסס על הבנה ויישום עקרונות השמירה על צרכי הבטחון במדינה דמוקרטית.
5. הצנזורה פועלת למול מפרסמים ולא למול ספקי אינטרנט.
6. למותר לציין כי ככלל, אמצעי התקשורת במדינת ישראל מגלים אחריות רבה בנושאים הקשורים לביטחון המדינה ועובדים מול הצנזורה על בסיס הסכם הבנות תוך שיתוף פעולה וגילוי אחריות חברתית. כפועל יוצא, וכפי שניתן להסיק מהנתונים, התערבות הצנזורה בפרסומים הינה מזערית ביחס לשיח הביטחוני המתנהל באמצעי התקשורת השונים.

7. במהלך השנים 2016-2017 הוגשו לביקורת מוקדמת של הצנזורה בטרם פרסום, ידיעות כמפורט בטבלה שלהלן:

2017	2016	
11,035	13,396	הועבר לעיון הצנזורה
2,087	2,190	תוקן חלקית
271	247	נפסל באופן גורף

חשוב להבהיר כי כמות ההגשות וטיפול הצנזורה מושפעת באופן משמעותי מכמות האירועים הביטחוניים באותה שנה וממפת התקשורת, אשר משתנה באופן תדיר. על כן, נציע שלא להסתמך על הנתונים לעיל לבדם לשם בחינת מגמות בעבודת הצנזורה, שכן הדבר עלול להוביל למסקנות מוטעות.

8. בפנייתכם, ביקשתם התייחסות למספר הפעמים בהם הצנזורה הצבאית פנתה ביוזמתה לגופים או אנשים שפרסמו מידע וביקשה את הסרת המידע אשר פורסם. בהקשר זה יצוין, כי במהלך השנים האחרונות הצנזורה התאימה את עצמה לעידן הרשת. בעקבות ההתאמה, השתנו דפוסי הפעולה של הצנזורה ושיטות המדידה בכל הנוגע לפעולת הצנזורה לאחר פרסום ללא הגשה מוקדמת, ומתקיים שיח שוטף מול המפרסם. לאור האמור, לא נאסף בצנזורה המידע כפי שמבוקש.

9. אשר לפניית מארכיון המדינה, הרי שכפי שצוין במענה לפניה הקודמת, ארכיון המדינה מעביר לצנזורה תיקיות שיש בכוונתו לפרסם, **ככל שהם עוסקים בנושאים ביטחוניים בלבד**.

להלן הנתונים ביחס לשנים 2016-2017:

2017	2016	
5213	7770	תיקיות שהועברו לעיון

יודגש כי לא נפסלה אף תיקיה באופן גורף ואין בידינו נתון המתייחס לכמות תיקונים וטיפולים בכל תיקיה, אך להערכתנו, אחוז מזערי ושולי מסך המסמכים שטופלו הוחזר עם "טיפול צנזורה".

10. להלן הנתונים ביחס למספר הספרים שנשלחו לתיקון ו/או שנפסלו חלקית ומספר הספרים שנפסלו באופן גורף, בהתאם לצו שעת חירום צו ההגנה(שעת חירום) (הגשת ספרים לביקורת מוקדמת ואיסור פרסום), בחלוקה לפי חודשים:

חודש	ספרים שהוגשו	ספרים שאושרו	ספרים שתוקנו
ינואר 16	6	2	4
פברואר 16	4	1	3
מרץ 16	13	9	4
אפריל 16	4	1	3
מאי 16	4	3	1
יוני 16	6	3	3

2	5	7	יולי 16
3	3	6	אוגוסט 16
6	2	8	ספטמבר 16
2	3	5	אוקטובר 16
2	2	4	נובמבר 16
3	7	10	דצמבר 16
36	41	77	סה"כ 16
4	1	5	ינואר 17
7	4	11	פברואר 17
8	5	13	מרץ 17
1	2	3	אפריל 17
3	1	4	מאי 17
5	3	8	יוני 17
6	3	9	יולי 17
3	3	6	אוגוסט 17
2	1	3	ספטמבר 17
7	2	9	אוקטובר 17
3	5	8	נובמבר 17
4	1	5	דצמבר 17
53	31	84	סה"כ 17

11. אין באפשרותנו להעביר את הנתונים המבוקשים בסעיף 1 לבקשתכם "בחלוקה לפי חודשים". היענות לבקשה זו עלולה להעיד על התרחשויות ביטחוניות ועל מאמצים צנזוראליים בהקשר זה, ובכך לעמוד בסתירה לסעיף 98 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 שלפיו "עניינים שבצנזורה לא יגולו". זאת, שכן יש בפרסום ריכוז הפניות לצנזורה בתקופות מסוימות, כדי להעיד על אירועים ביטחוניים ועל ריכוז המאמץ בצנזורה ביחס אליהם - זאת, למעט ביחס לספרים, אשר לרב אינם עוסקים באירועים שהתרחשו בעת הגשתם או בחינתם.

בברכה,

אריאלה בן אברהם, תא"ל
הצנזורת הראשית